

Rhinomanometri och Covid-19

Referensgruppen Kvalitetsregistret septumplastikkirurgi

Rhinomanometri är en tryck- och flödesmätning som görs för att avgöra om nästäppa beror på slemhinnesvullnad eller strukturella förändringar i näsan. Mätningar görs bl a vid ställningstagande till andningsförbättrande kirurgi såsom septum- och/eller konkakirurgi.

I samband med nuvarande pandemi med covid-19 har risken för eventuell smittspridning i samband med undersökning aktualiserats. Smittspridning vid mätningar har tidigare bedömts som obefintliga vid byte av andningsmask mellan patienter.

Referensgruppen för Septumplastikregistret: Mattias Jangard, Cecilia Alexandersson, Kristoffer Sandelin, Cecilia Ahlström Emanuelsson och Helle Thulesius. Fredrik Eliasson saknas på bilden

Rhinomanometri är ett diagnostiskt verktyg som syftar till att objektivt utvärdera andningsfunktionen i näsan.

Vid mätningen andas patienten in och ut genom näsan i en ansiktsmask som är ansluten till rhinomanometern. Ett tryckavkänningsrör placeras i ena näsborren medan den kontralaterala näsborren lämnas öppen. Flödet mäts i en näsborre i taget. Mätningen utförs före och efter applicering av en avsvällande nässpray.

I samband med covid-19 och skärpta hygienrutiner har bl a kontrollmätning samt rengöring av tryckavkänningsrören ifrågasatts. Många europeiska ÖNH-kliniker har därför upphört med, eller anpassat, rhinomanometrimätningarna. Beroende på vilken typ av rhinomanometer som används kan man behöva anpas-

sa rengöringsrutinerna eller helt avstå från mätningar under coronapandemin.

Tryckavkänningsrören, som tidigare rengjorts efter ett visst antal mätningar, måste idag rengöras efter varje patient. Kalibrering ska utföras efter varje gång tryckavkänningsröret har rengjorts. Detta har tidigare gjorts genom att kontrollansvarig andas i mätröret med "konstnäsa", vilket inte kan genomföras idag pga nya hygienråd. Det går dock i de flesta fall att patienten själv andas i mätröret och gör kontrollmätning med "konstnäsan". Varje mätrör kan bara användas till en patient innan rengöring. Om man är i behov av att göra flera mätningar per dag finns separata extra mätrör till de nyare versionerna av rhinomanometrar.

Rhinomanometri

Avsvällande nässpray kan ibland orsaka nysning/hosta, vilket kan ge risk för aerosolbildning. Försiktighet bör beaktas och överväg att använda droppar eller avsvällande på kompress. Undvik att använda avsvällande som appliceras med hjälp av tryckluft. I övrigt ska gällande hygienråd följas och lokalen ska ha fullgod ventilation.

Sammanfattningsvis så bör man göra rhinomanometri med försiktighet och följa lokala hygienråd samt riktlinjer. ■

Referens

www.europeanrhinologicsociety.org/?page_id=2143
www.entuk.org

Exempel på normalt rhinomanometriresultat med tryck-/flödeskurvor

